

Budget 2019, Plan 2020-2021

Hofors kommun

Innehållsförteckning

1	Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
2	Sammanfattning av budget 2019 och plan 2020-2021	4
3	Inledning	6
4	Organisation	6
5	Styrning- och ledning i Hofors kommun	8
5.1	Styrmodell.....	8
5.2	Kommunövergripande mål för planperioden	9
6	Förutsättningar för Hofors kommun 2019-2021	11
6.1	Samhällsekonomi.....	11
6.2	Utdebitering.....	11
6.3	Skatteintäkter och generella bidrag	12
6.4	Befolkningsutveckling	12
7	Budgetprocess	13
7.1	Budgetprocessen	13
7.2	Känslighetsanalys.....	14
8	Ekonomiska målsättningar	15
8.1	God ekonomisk hushållning.....	15
8.2	Resultatkravet.....	15
8.3	Prognos årets resultat.....	16
8.4	Nettokostnadsutveckling	16
8.5	Soliditetsutveckling.....	16
8.6	Investeringar och lån	17
8.7	Borgensåtaganden	17
9	Ekonomiska styrdokument	18
9.1	Finansiella nyckeltal	18
9.2	Resultatbudget	19
9.3	Balansbudget	20
9.4	Investeringsbudget	21
9.5	Finansieringsbudget.....	22
9.6	Driftbudget nämnder och styrelse.....	23
10	Personalöversikt	24
11	Verksamhetsplan 2019-2021 nämnder och styrelse	25

1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Nytt år och en ny budgetprocess. Inför budget 2019 har förutsättningarna för budgetprocessen ändrats. Tidigare år har budgeten hanterats under hösten och beslutats i fullmäktige under november-december. Denna process är nu framflyttad och budgetarbetet startade redan i maj. Processen började med dialogdagar för samtliga partier som därefter har följts av budgetberedningar i respektive parti. 2017 och 2018 har varit utmanande år och ekonomin har varit tuff att hantera. De riktade stadsbidragen varierar från år till år och är väldigt svåra för kommunen att förutspå vid budgetering. Detta har gjort att prognoserna är svåra att tyda och följa både för tjänstemän och förtroendevalda.

Under 2019 ser vi att de stora nämnderna Barn- och utbildningsnämnden samt Socialnämnden har fortsatt svårt att klara av sin verksamhet inom den tilldelade preliminära ramen. I 2019 års budget så har vi möjlighet att ge ytterligare utrymme i fördelning av ramarna. Barn- och utbildningsnämnden kommer att få en ökad ram på 9,1 miljoner och Socialnämnden en ökad ram på 6,3 miljoner. Trots den ökningen av ramarna så är nämndernas behov större. Det krävs att nämnderna ser över sina verksamheter och fortsätter att arbeta med effektiviseringar och besparingar. Den besparing som kommer att genomföras kommer att läggas ut som en generell besparing på 2 %. Den generella besparingen gäller nästintill samtliga verksamheter, med några få undantag. Under tuffa tider gäller det att man även vågar satsa och hålla kvar vissa satsningar som på sikt medför en positiv effekt. I årets budget ser vi därför till att satsa på grundskolan och regeringens satsning på likvärdig skola. Hofors kommun ska ha skolor av högsta kvalitet som erbjuder en jämlik och likvärdig utbildning då skolan är grunden till människors möjlighet att förverkliga sina drömmar. Denna satsning ger oss 4,2 miljoner mer till våra grundskolor och vi anser också därför att grundskolan inte ska genomföra den generella besparingen på 2 %. Denna prioritering är nödvändig för att satsningen ska kunna genomföras och för att kommunen ska kunna få stadsbidragen. Satsningar som vi ser ett behov att fortsätta med är feriearbete för våra ungdomar i kommunen och samordningstjänsten mellan Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden. Dessa två satsningar är ett förbyggande arbete där vi förbereder och rustar våra barn och unga i kommunen för framtiden.

Hofors kommuns befolkning visar återigen på en minskning men för att vända den trenden gäller det att vi fortsätter att satsa och bygga vårt samhälle inför framtiden. Flera stora investeringar är redan beslutade och flera investeringar är utredda och redo för politiska beslut. Allt fler blir äldre och andelen äldre i befolkningen ökar. Att vi får leva längre är en stor framgång för vårt samhälle. Men det ställer också höga krav på vår välfärd. Vi ser ett stort behov av ett nytt äldreboende i kommunen som kommer att vara en stor investering men som ger så många positiva effekter både för våra äldre i kommunen och dess personal.

Utöver vård, skola och omsorg så finns även andra samhällsfunktioner som behövs för att kommunen ska fungera. För att nämna några till exempel räddningstjänst, näringslivsarbetet, snöplogning, gräsklippning, asfaltering och skötseln av kommunens alla idrottsanläggningar. Listan kan göras lång och det handlar om verksamhet som medarbetarna utför varje dag, som bara ska fungera och alla tar för givet, det som bara syns när det inte fungerar.

Därför vill jag verkligen passa på att tacka all personal i kommunen, det är ni som ser till att det dagliga arbetet genomförs. Vill även lyfta fram alla ideella krafter som finns i kommunen som jag känner mig så stolt över. Utan er skulle Hofors kommun inte vara en sådan bra plats att bo på.

Linda-Marie Anttila (S)

Kommunstyrelsens Ordförande

2 Sammanfattning av budget 2019 och plan 2020-2021

Hofors kommun har en spännande men också utmanande framtid framför sig.

Hofors kommun skall ha en stabil ekonomi. Det är en grundläggande förutsättning för att kommunen skall klara de ålägganden som riksdagen har beslutat om och de satsningar som kommunen själv vill göra. Kommunen kan endast med en stabil ekonomisk grund fullfölja sina åtaganden gentemot kommunens invånare.

Kommunens koncernbolag, Hoforshus AB och Hofors Elverk AB ska uppvisa positiva resultat under planperioden. Stora investeringsbehov finns inom vård, omsorg och skola för att finansiera dessa investeringar måste Hoforshus låna upp kapital. Kommunen måste här gå in som borgensman för lånen gentemot Kommuninvest, inga beslut är fattade kring dessa investeringar än.

År 2019 uppgår kommunens ekonomiska utrymme, i form av skatter, bidrag och finansnetto, till 657,8 mkr. Av detta utrymme har 645,6 mkr fördelats i slutliga ramar. Det innebär att ett resultat på 12,2 mkr har budgeterats. De slutliga ramarna är 12,4 mkr högre än de preliminära ramarna på 633,2 mkr som beslutades våren 2018. Ökningen har sin grund i ökat skatteunderlag samt en eventuell extra aktieutdelning från HEAB.

Under år 2019 och 2020 kommer det extra statsbidraget för flyktingmottagande att minska. Skatter och generella statsbidrag beräknas öka med 2,3 % per år enligt kommunens egna prognoser. Detta innebär att det föreligger ett stort behov av en effektivisering, översyn och anpassning av verksamheterna för att möta den relativt låga ökningen av skatter och bidrag samt minskningen av statsbidragen.

Befolkning

Kommunen prognostiserar en befolkning på 9 590 personer per 1 november 2018. Detta antagande ligger till grund för skatteintäkterna 2019. För 2020-2021 förväntas befolkningen vara oförändrad.

I SKL:s riksprognos görs bedömningen att kommunens befolkning kommer att öka med i snitt 1,5 % per år under planperioden. Kommunen gör dock bedömningen att ökningen inte kommer att vara i den storleksordningen utan att befolkningen kommer att vara oförändrad.

Antagandet om befolkningsutvecklingen under planperioden innebär att skatter och bidrag förväntas öka med i genomsnitt ca 2,3 % per år, jämfört med antagandet i riksprognosen där skatter och bidrag skulle öka med ca 3,1 % per år.

Utdebitering

Skattesatsen är beräknad till 22,86 kronor för 2019 dvs oförändrad i förhållande till 2018.

Kommunens verksamhet

I budgetförslaget 2019 har extra medel om totalt 18,2 mkr tillförts verksamheterna jämfört med budget 2018. Kommunstyrelsen har fått minskad ram med -2,2 miljon. Barn- och utbildningsnämndens ram utökas med 11,0 mkr för att stärka upp befintliga kostnader. Socialnämndens ram utökas med 9,4 mkr för att stärka upp befintliga kostnader.

Under 2019 måste alla nämnder vidta åtgärder för att anpassa verksamheterna till minskade skatter och bidrag de närmaste åren.

Årets resultat

Helårsprognosen per augusti 2018 påvisar ett resultat på -48,7 mkr i förhållande till budget.

Hofors kommun har ett budgeterat resultat på 12,2 mkr år 2019. För åren 2020 och 2021 budgeteras resultaten till 12,0 mkr samt 5,6 mkr.

Investeringar

Investeringarna uppgår till:

2019 till 18 mkr

2020 till 9 mkr

2021 till 9 mkr

Likvida medel

Vid utgången av 2019 beräknas de likvida medlen till 55 mkr. Nivån på likvida medel har sjunkit genom pensionsinlösen på totalt 105 mkr samt en stor satsning på projektet Trädgårdsstaden.

Finansiella mål 2019

Kommunövergripande finansiellt mål 2019 är:

En god ekonomisk hushållning av befintliga resurser.

Finansiella delmål framgår nedan:

- Årets resultat efter finansnetto ska vara 12,2 mkr.
- Kommunens soliditet ska årligen stärkas.
- Andelen av skatteintäkter och generella bidrag ska vara 98%

3 Inledning

Budget 2019 och plan 2020-2021 är kommunfullmäktiges plan över det kommande årets ekonomi och verksamhet. Dokumentet innehåller även en flerårsplan (allmän riktlinje för kommunens fortsatta planering) för de efterföljande två åren.

Budgeten är inte föremål för granskning av kommunens revisorer.

I bilaga till det övergripande budgetdokumentet finns verksamhetsplaner 2019-2021 för styrelse och nämnder.

Budgeten är i miljoners kronor med en decimal, (mkr).

4 Organisation

Kommunens högsta beslutande organ är Kommunfullmäktige.

Fullmäktiges ledamöter väljs av medborgarna i kommunvalet som sker samtidigt med riksdags- och landstingsvalen vart 4:e år. Platserna i kommunfullmäktige, mandat, fördelas proportionellt efter antalet röster varje politiskt parti får i kommunvalet.

Kommunfullmäktige utser ledamöter och ersättare i kommunens nämnder, styrelser och bolagsstyrelser, de utser även revisorer och revisorsersättare.

Kommunstyrelsen bereder de ärenden som avgörs av kommunfullmäktige. Besluten verkställs sedan av kommunens nämnder.

Verksamheten är organiserad i tre nämnder. Därutöver finns en gemensam nämnd avseende miljö- och byggnadsverksamhet samt överförmyndare, där Sandvikens kommun är huvudman/värddkommun.

I den gemensamma nämnden ingår Sandviken, Hofors och Ockelbo.

Enligt kommunallagen ska det i en kommun finnas kommunfullmäktige, kommunstyrelse, revisorer, valnämnd, myndighetsnämnd samt en överförmyndare. Därutöver får kommunen välja hur verksamheten ska organiseras.

Organisationen i Hofors kommun bygger på en tydlig rollfördelning mellan politik och verksamheterna. Nämnderna har budgetansvar inom sitt politikerområde och får tjänstemannastöd av respektive verksamhet.

Nedan visas mandatfördelning för Hofors kommun under kommande mandatperiod (2019-2023). Totalt är det 31 mandat som är fördelade på åtta partier.

Parti	Mandat
Arbetarpartiet-Socialdemokraterna	10
Vänsterpartiet	3
Hoforspartiet	5
Moderata samlingspartier	3
Sverigedemokraterna	4
Folkpartiet Liberalerna	3
Centerpartiet	2
Kristdemokraterna	1
Summa	31

5 Styrning- och ledning i Hofors kommun

5.1 Styrmodell

Att vision och mål är kända i hela organisationen är en förutsättning för att kommunen skall kunna leva upp till lagens krav om god ekonomisk hushållning. Arbetet med att ständigt levandegöra vision och mål är därför ytterst viktigt. Genom detta förfaringssätt skapas respekt för helheten och möjlighet att agera efter kommunens bästa.

Alla aktörer i Hofors kommun använder sig av målstyrning och ett gemensamt ledningssystem. En tydlig och effektiv styrning sätter kommuninvånarna i första fokus.

Syftet med ledningssystemet är att vi ska arbeta åt samma håll och att vi genom ständiga förbättringar når bättre resultat. Med hjälp av tydliga mål och aktiviteter som vi följer upp och utvärderar styr vi mot vår gemensamma vision, *Hofors kommun Vänligast i Sverige för boende, näringsliv och fritid.*

Det finns **två** fokusområden som ska styra mot att uppnå visionen "*Hofors kommun vänligast i Sverige- för boende, näringsliv och fritid*".

- **Växande kommun**
- **Hållbar utveckling**

Kommunövergripande mål:

- Dessa är mål fastställs av kommunfullmäktige och har en tidshorisont av 4 år.
- Kommunövergripande målen fastställs i mars.
- Revision och översyn sker inför varje planperiod.

Fokusområden och kommunövergripande mål ger en "vägledning" för vad som ska prioriteras. Målen anger den inriktning som verksamheterna ska sträva efter att uppnå.

Styrelsemål/Nämndmål/Bolagsmål:

- Alla nämnder konkretiserar egna mål med utgångspunkt från kommunfullmäktiges Kommunövergripande mål. Tidshorisonten är **1 – 3 år**.
- Nämndmålen fastställs av styrelse eller nämnd i **april**. Mål anger riktningen och formuleras så att de besvarar frågan vad som ska uppnås, inte hur.

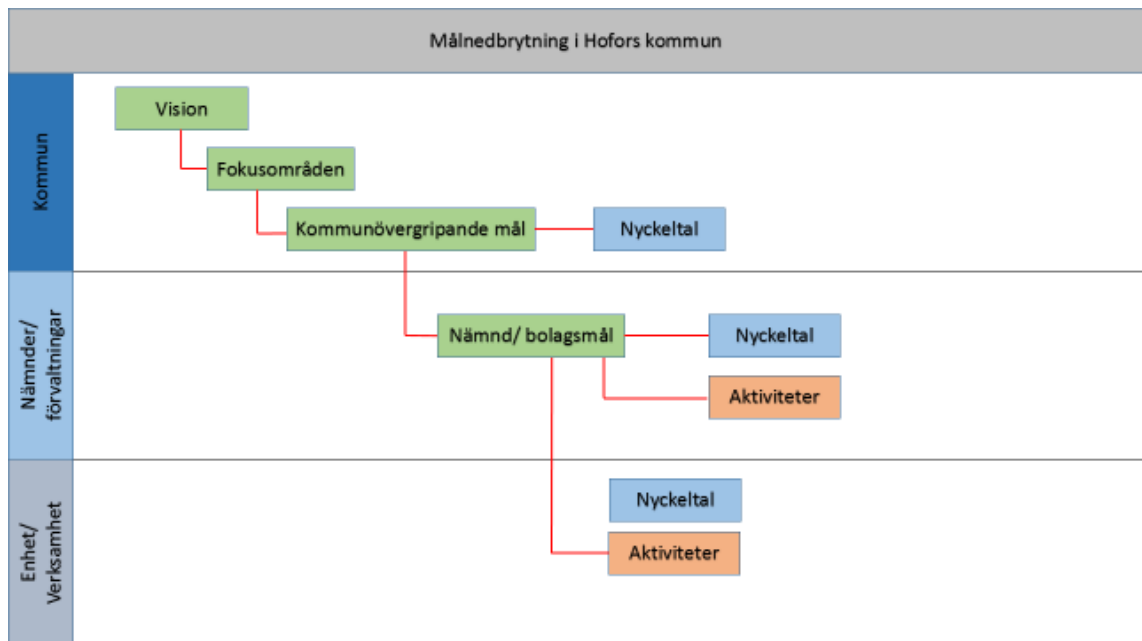
Nämndernas mål ska formuleras så att förväntade effekter kan följas upp och utvärderas. Att målen ska vara uppföljningsbara innebär att de ska kunna brytas ned till olika aktiviteter som är mätbara.

Aktivitet:

- Aktiviteter är konkreta och besvarar frågan hur ett mål ska uppnås och ge önskade effekter. Det kan vara flera aktiviteter som tillsammans gör att ett mål uppnås. Dessa kan fördelas med olika tidsbestämthet över ett verksamhetsår.
- Dessa ska vara enkla att avgöra om de har utförts eller ej.
- Aktiviteter är kopplade till ett speciellt nämndmål.
- Aktiviteter är inte det som görs dagligen utan är mer specifika "projekt" för att uppnå målet.

Mått:

- För varje mål i styrmodellen bör minst ett mått finnas.
- Syfte med mått är att möjliggöra en bedömning av i vilken grad målet har uppnåtts. För varje mått ska därför ett målvärde anges. Målvärdet kan utgå från tidigare års utfall. För långsiktiga mål rekommenderas att målvärde anges för flera år framåt. Detta för att tydliggöra och tidsbestämma vad som ska uppnås respektive år. Mått kan spegla utvecklingen över tid vilket är intressant i en resultatanalys och ett förbättringsarbete.

5.2 Kommunövergripande mål för planperioden

Fokusområden:

5.2.1 Växande kommun

Kommunövergripande mål
Främja ett positivt företagsklimat
För att förbättra företagsklimatet måste kommunen ha hög tillgänglighet, god service, ett gott samspel såväl med företagen som internt mellan olika förvaltningar. Kommunen måste också skapa en positiv bild av entreprenörskap och sprida den till både medborgarna och andra aktörer lokalt och regionalt.
Det är tryggt och utvecklande att bo och leva i Hofors kommun
Bostadsförsörjning som möjliggör befolkningsutvecklingen och dess behov. Verksamhetslokaler som är anpassade efter verksamhetens behov och hållbara över tid.

Fokusområden:

5.2.2 Hållbar utveckling

Kommunövergripande mål
En god ekonomisk hushållning av befintliga resurser
En förutsättning för att kunna driva verksamheter med hög kvalitet är en god ekonomi. Alla som arbetar i kommunen har ett ansvar att utifrån givna ramar ständigt effektivisera och förbättra arbetssätt för att ge kommuninvånarna bästa möjliga verksamhet för varje insatt skattekrone
Skapa förutsättningar för en jämlik folkhälsa i hela samhället
God hälsa är en resurs för individen medan god folkhälsa är ett mål för samhället För att skapa god hälsa är nedanstående av vikt: *Fritid och kultur *Utbildning *Jämlikhet
Miljöarbetet stimulerar resurseffektivitet och kretsloppstänkande
Genom ett förbättrat miljöarbete tas resurserna bättre tillvara och det bidrar till en långsiktig hållbarhet.

6 Förutsättningar för Hofors kommun 2019-2021

6.1 Samhällsekonomin

Ekonomi i kommuner och landsting har under ett antal år hållits finansierats av extra statsbidrag.

Demografiska utmaningar med fler äldre och större barngrupper ställer ökande krav på kommunerna. Skatteintäkterna beräknas inte öka i samma takt, vilket gör att det kan komma att krävas skattehöjningar både i kommuner och landsting för att klara av att hålla resultaten över nollstrecket.

Den svenska ekonomin går fortfarande på högvarv, första kvartalets siffror ligger i linje med SKL:s prognos medan andra kvartalet stack ut med överraskande hög tillväxt. Sammantaget tror SKL på att högkonjunkturen går i i en fas med lägre tillväxtstal och små förändringar i antalet arbetade timmar.

Trots ett allt mer ansträngt arbetsmarknadsläge antas löneutvecklingen bli fortsatt dämpad. De löneavtal som slutits för de närmaste åren ligger på låga nivåer och löneglidningen är låg. Därmed är det inhemska inflationstrycket svagt. Riksbanken antas därför dröja med att höja styrräntan till i början på 2019.

6.2 Utdebitering

Utdebitering:

Utdebiteringen 2019 är oförändrad jämfört med tidigare år.

2019: 22,86 kr

2020: 22:86 kr

2021: 22,86 kr

6.3 Skatteintäkter och generella bidrag

Prognos från Sveriges kommuner och Landsting (SKL) gällande skatteutveckling

Mkr	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Skatteintäkter	454,9	466,7	482,2	496,3
Generella bidrag	162,0	175,0	182,0	172,6
Summa	616,9	641,7	664,2	668,9

6.4 Befolkningsutveckling

Befolkningen i Hofors kommun var vid ingången av 2017, 9 564 personer och vid årets slut hade kommunen en befolkning på 9 660. Detta innebar en ökning med 96 personer 2017.

Den 6 november 2018 uppgick Hofors kommuns invånarantal till 9 583 personer, vilket var en minskning med 77 personer jämfört med utgången 2017. I SKL:s skatteprognos beräknas kommunens befolkning uppgå till 9 714 personer den 1 november 2018. Bedömningen görs att invånarantalet kommer att vara lägre 2019-2021 än den bedömning som görs i SKL:s skatteprognos.

6.4.1 Framtida befolkningsutveckling

I budget 2019 och planen 2010-2021 har kommunen bedömt att invånarantalet kommer att ligga på ca 9 590 personer och en oförändrad befolkning kommande år. I SKL:s riksprognos bedöms befolkningen öka med 3% under planperioden.

Kommunen har tillämpat en försiktighetsprincip då bedömningen görs att befolkningsutvecklingen inte kommer att ligga i paritet med riksprognosen.

7 Budgetprocess

7.1 Budgetprocessen

Strategin för budgetarbetet är att i möjligaste mån planera för inte bara budgetåret, utan också för de kommande planåren. Genom ett sådant arbete undviks alltför stor ryckighet i ekonomin och därmed en jämnare verksamhetsutveckling.

Budgetprocessen är strategisk och utgör en viktig del i styrningen av kommunens verksamheter. Verksamhetsstyrningen består av olika metoder för att leda, styra och utveckla verksamheten mot fastställda mål. Styrningen syftar till att tillgängliga resurser används på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt.

I budgetprocessen ska en effektiv styrning skapas i syfte att tillgodose kommuninvånarnas behov samt för att uppnå uppsatta mål och resultat genom att följa upp, analysera och ständigt förbättra verksamheten.

Genom budgetprocessen genomför kommunfullmäktige sina politiska prioriteringar.

Utgångspunkt för styrningen är en sammanhållen målstyrning där kommunfullmäktige i budgeten anger vision, fokusområden, kommunövergripande mål samt en treårig ekonomisk plan.

Fokusområden och kommunövergripande mål är vägledning för vad som ska prioriteras. Målen anger den inriktning som verksamheterna ska uppnå.

Nämndernas mål ska formuleras så att förväntade effekter kan följas upp och utvärderas.

Utrymmet för verksamhetens driftramar påverkas av fullmäktiges direktiv om resultat, utdebitering samt prognosen för skatteintäkter och generella bidrag.

Från det att kommunfullmäktige fastställde preliminära ramar i mars till hösten när verksamhetsramarna ska fastställas ökade utrymmet för driftramen ytterligare bland annat på grund av utjämningsbidrag LSS samt förväntad extra aktieutdelning från HEAB avseende 2019.

Totalt är ramökningen 12,6 mkr för 2019 jämfört med den preliminära ram som kommunfullmäktige fastställde i mars 2018. Detta är fördelat på 9,1 mkr till Barn- och utbildningsnämnden för jämlik skola samt ytterligare 6,3 mkr till Socialnämnden för att täcka upp ökade kostnader. Sedan har en sänkning av ramen för Kommunstyrelsen gjorts med -2,8 mkr.

7.1.1 Beslutsprocess

Under 2018 arbetades en ny årscykel inför budgetprocessen 2019 fram där budgetarbetet har bättre framförhållning och ökad transparens.

Årscykel		
Februari	Skatteunderlagsprognos från SKL, Sveriges kommuner och landsting.	
Februari	Anvisningar för budget 2019, plan 2020-2021	Kommunstyrelsen
Mars	Preliminära ramar med planeringsförutsättningar	Kommunfullmäktige
Mars	Fastställande av kommunövergripande mål 2019	Kommunfullmäktige
April	Nämnder och styrelser lämnar förslag på budget och Nämndmål/verksamhetsplan	Nämnder och styrelser
Maj	Dialogdagar där nämnderna presenterar förslag på prel budget och nämndmål/verksamhetsplan	
Maj/juni	Budgetberedning	
September	Fastställande av Budget 2019, plan 2020-2021 samt verksamhetsplan	Kommunfullmäktige

7.1.2 Upprättandet av budgetförslag 2019-2021

Budgetförslaget har beretts av budgetberedningen. Budgetberedningen har bestått av majoriteten (S,C och L), och tjänstemän.

Det budgetförslag som presenteras ligger långsiktigt i nivå utifrån givna direktiv, men är ur verksamhetsperspektiv mycket stramt.

Kompensation för löneökningar ingår i den summan som tillförs verksamheterna med 18,2 mkr.

Önskemålen och behoven inom de olika verksamheterna uppgår dock till mer, och ambitionerna överstiger därmed ökningen av intäkterna.

7.2 Känslighetsanalys

Budgeten bygger på antaganden och prognoser. För att få en bild av känsligheten eller risken i budgeten redovisas här hur en förändring i fyra väsentliga faktorer påverkar utfallet på kostnader och intäkter. Nedanstående punkter visar effekterna av förändringar i de olika planeringsförutsättningarna.

- Löneökning med 1 procent ökar kostnaderna med cirka 4 miljoner kr.
- Förändring av skatteunderlaget med 1 procent ökar/minskar skatteintäkterna med 5 miljoner kr.
- Förändring av invånarantalet med 100 personer ökar/minskar skatteintäkterna med cirka 6 miljoner kr.
- En förändrad utdebitering med 1,00 krona påverkar skatteintäkterna med cirka 20 miljoner kr.

8 Ekonomiska målsättningar

8.1 God ekonomisk hushållning

Kommunen ska enligt lag ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Utgångspunkten för god ekonomisk hushållning är att varje generation själv ska bära kostnader för den service som konsumeras. Kommunens resultat måste därför vara tillräckligt stort så att nästkommande generation skattebetalare kan garanteras motsvarande service utan att behöva betala en högre skatt.

Ur verksamhetssynpunkt innebär god ekonomisk hushållning att verksamheten bedrivs på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

8.2 Resultatkravet

I kommunallagen stadgas en nedre nivå för utvecklingen i en kommun, balanskravet.

Balanskravet innebär att resultatet varje år måste vara positivt, det vill säga intäkterna måste överstiga kostnaderna. Ett nollresultat är inte tillräckligt för att på lång sikt uppnå kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Målet för årets resultat varierar i olika kommuner. Ett riktvärde brukar vara att kommunsektorn som helhet ska ha ett överskott motsvarande 2 procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning. För Hofors kommun är ett överskott motsvarande 2 procent ca 12 mkr.

Hofors kommun har som mål att årligen generera ett överskott på ca 6 mkr, vilket medför att årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella bidrag ligger på ca 1%.

1% i resultat innebär en värdesäkring av det egna kapitalet

Nivån på resultatet för Hofors ligger lägre än riket beroende på att kommunen har ett positivt finansnetto samt att kommunen har en upparbetad likviditet och klarar med denna av investeringsbehovet den närmaste planperioden.

För år 2019 uppgår det budgeterade resultatet till 12,2 mkr.

Under planperioden uppgår det samlade resultatet till 29,8 mkr.

8.3 Prognos årets resultat

Helårsprognosen per augusti påvisar totalt sett ett underskott om ca -48,7mkr.

Nettokostnader	Budget 2018	Årsprognos	Avvikelse
Kommunfullmäktige	-3,3	-3,3	0
Kommunstyrelsen	-90,7	-90,7	0
Barn- och utbildningsnämnden	-253,8	-260,8	-7,0
Socialnämnden	-268,5	-292,2	-23,7
Finansförvaltningen	-11,2	-14,7	-3,5
Skatter	633,2	618,7	-14,5
Summa	5,7	-43,0	-48,7

I samband med tertial 1 prognostiserade kommunen ett underskott gentemot budget på -34,3 mkr år 2018.

Bedömningen per sista augusti är att kommunen kommer att redovisa ett underskott på -48,7 mkr år 2018. Avvikelsen för nämnderna är -34,2 mkr. I underskottet ingår det budgeterade resultatet på 5,7 mkr samt skattetillägget på 7,9 mkr..

8.4 Nettokostnadsutveckling

En förutsättning för sund ekonomi i en kommun är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. Ett sätt att belysa det är att analysera hur stor del av skatteintäkter och generella statsbidrag som åtgår till nettokostnaden för verksamheterna, dvs alla skattemedel kan inte användas till den löpande driften.

Nettokostnadsandelen i budget 2019 är 100,6 %. En nettokostnadsandel under 100% stärker kommunens ekonomi. Det är därför viktigt att säkerställa att nettokostnadsandelen bibehålls på en nivå under 100% framledes.

Nettokostnad inklusive finansnetto uppgår till 98,1 % i budget 2019.

8.5 Soliditetsutveckling

Kommunens långsiktiga utveckling beskrivs bäst av hur soliditeten förändras. Soliditetens mål nivå för Hofors kommun under planperioden ligger på 2019; 39,6%, 2020; 49,5% samt 2021; 49,8%.

En grundförutsättning för att soliditeten ligger på målnivån är att det skapas ett överskott i den löpande verksamheten så att investeringar till största del kan finansieras med "internt" anskaffat kapital.

För budgetåret 2019 ligger soliditeten inklusive pensionsåtaganden på -10,2 % och kommande planår 2020 och 2021 på -1,7 % respektive -0,1 %. En negativ soliditet medför att vi inte kan finansiera de pensionsåtaganden vi har.

8.6 Investeringar och lån

Inga nya lån har tagits under 2018.

För närvarande uppgår låneskulden till 25 mkr.

Alla investeringar under året var alltså självfinansierade.

Totalt är prognosen att investeringarna kommer att uppgå till ca 9 mkr år 2018.

8.7 Borgensåtaganden

Den lånevolym som Hofors kommun går i borgen för avseende Hoforshus AB och Hofors Elverks externa låneförpliktelser under år 2019 uppgår till ett totalt högsta lånebelopp om 351,5 mkr.

Borgensavgift tas ut från kommunala helägda bolag för utnyttjad borgen.

9 Ekonomiska styrdokument

9.1 Finansiella nyckeltal

	Bokslut	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2017	2018	2018	2019	2020	2021
Årets resultat	-52,2	5,7	-33	12,2	12,0	5,6
Årets resultat/eget kapital %	-34,0	3,3	-19,8	9,1	6,3	2,8
Årets resultat/ skatteintäkter %	-11,5	12,6	-7,3	2,6	2,5	1,1
Nettokost. Andel av skatteintäkter och generella bidrag %	109,9	101,0	106,8	100,6	99,5	101
Finansnetto %	1,6	1,5	1,5	2,5	1,4	1,3
Nettokostnad inkl. finansnetto %	102,9	99,1	105,3	98,1	98,2	99,2
Skatteintäkter och generella bidrag	609,6	624,2	616,9	641,7	664,2	668,9
Verksamhetens nettokostnad	-669,8	-627,7	-659,1	-645,9	-661,2	-672,3
Investeringar	24,9	52,1	9,2	43,2	8,6	8,6
Självfinansieringsgrad investeringar	100	100	100	100	100	100
Övriga nyckeltal						
Soliditet %	44,6	41,0	41,9	39,6	49,5	49,8
Soliditet inkl. pensionsåtaganden	-3,0	2,4	-9,3	-10,2	-1,7	-0,1
Skattesats Hofors, kr	22,86	22,86	22,86	22,86	22,86	22,86

9.2 Resultatbudget

	Bokslut	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2017	2018	2018	2019	2020	2021
Verksamhetens						
intäkter	158,7	294	294	294,0	293,6	296,7
kostnader	-813,6	-906,1	-937,5	-924,1	-938,1	-952,2
avskrivningar	-14,9	-15,6	-15,6	-15,5	-16,7	-16,8
	-669,8	-627,7	-659,1	-645,9	-661,2	-672,3
Skatteintäkter	452,4	453,7	454,9	466,7	482,2	496,3
Generella bidrag	157,2	170,4	162,0	175,0	182	172,6
Resultat efter skatteintäkter	-60,2	-3,5	-42,2	-3,9	3	-3,4
Finansiella intäkter	9,9	9,2	9,2	16,1	9	9
Finansiella kostnader	-0,2					
Resultat före extraordinära poster	-50,5	5,7	-33,0	12,2	12,0	5,6
Balanskravsjusteringar	29,9					
Extraordinära intäkter						
Extraordinära kostnader	-1,7					
Årets resultat	-22,3		-33,0	12,2	12,0	5,6

9.3 Balansbudget

	Bokslut 2017	Budget 2018	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Tillgångar						
Anläggningstillgångar						
Immateriella	0,5	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Materiella	126,8	176,1	139,6	167,6	159,3	151,1
Finansiella	83,4	85,1	85,1	85,1	85,1	85,1
Summa anläggningstillgångar	210,8	263,4	226,9	254,9	246,6	238,4
Omsättningstillgångar						
Förråd, exploatering						
Kortfristiga fordringar	36,2	59,1	59,1	59,1	59,1	59,1
Kassa	96,9	41,4	36,9	23,7	79,5	96,5
Summa omsättningstillgångar	133,1	100,5	96,0	82,8	138,6	155,6
Summa tillgångar	343,9	363,9	322,9	337,4	385,1	394
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Ingående eget kapital	205,7	166,6	166,6	133,6	139,6	151,6
Årets resultat	-52,2	5,7	-33,0	12,2	12,0	5,6
Resultatutjämningsreserv						
Summa eget kapital	153,5	172,3	133,6	145,8	151,6	157,2
Avsättningar						
Pensioner	36,9	41,8	39,5	41,8	44,6	47,9
Övrigt	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa avsättningar	37,4	42,3	40,0	42,3	45,1	48,4
Skulder						
Långfristiga	25	25,1	25,1	25,1	25,1	25,1
Kortfristiga	128	124,2	124,2	124,2	124,2	124,2
Summa skulder	153	149,3	149,3	149,3	149,3	149,3
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	343,9	363,9	322,9	337,4	385,1	394,0

9.4 Investeringsbudget

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Summa investeringar	18 180	8 600	8 600
Kommunstyrelsen	16 180	6 600	6 600
IT	2 200	2 200	2 200
Administrativ utveckling	900	900	900
Kost och städ		250	250
Diverse		250	250
Fritid	3 680		
Asfaltering	5 700		
Broar	1 000		
Offentlig belysning	2 000		
Trädplantering	300		
Badplatser	100		
Anslagstavlor och lekutrustning	300		
Exploatering Haga		3 000	3 000
Trädgårdsstaden			
Socialnämnd	1 000	1 000	1 000
Diverse investeringar	1 000	1 000	1 000
Barn-och utbildningsnämnd	1 000	1 000	1 000
Diverse investeringar	1 000	1 000	1 000

9.5 Finansieringsbudget

	Bokslut 2017	Budget 2018	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Löpande verksamhet Årets res	-53,4	5,7	-38,0	12,2	12,0	5,6
Av- o nedskrivningar	13,0	11,4	11,4	15,4	16,7	16,8
Avsättning pensioner	-1,9	5,0	0,4	2,3	2,8	3,3
Medel från verksamheten	-42,3	22,1	-26,2	30,0	31,5	25,7
Förändring av omsättningstillgångar	-13,3		-10,0	8,3		
Förändring av kortfristiga skulder	-4,1		-20,0			
Kassaflöde från verksamheten	-59,7	22,1	-56,2	38,3	31,5	25,7
Investeringar						
Anskaffning, materiella	-22,1	-22,1	-10	-43,2	-8,6	-8,6
Anskaffning finansiella	-1,9					
Kassaflöde från investeringar	-24,0	-22,1	-10,0	-43,2	-8,6	-8,6
Finansieringsverksamheten						
Amortering av lån	0	0	0	0	0	0
Upptagande av nya lån						
Förändring av långfristiga fordring						
Utlämnande av lån						
Minskning av långfristiga fordringar	0	0	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	0	0	0	0
Kassaflöde	-83,7	0	-66,2	-4,9	22,9	17,1
Likvida medel 1 jan resp år	196,2	112,5	112,5	46,3	41,4	64,3
Likvida medel 31 dec resp år	112,5	112,5	46,3	41,4	64,3	81,4

9.6 Driftbudget nämnder och styrelse

Hofors kommun, som nu återvänt till den nedåtgående befolkningsutvecklingen, måste hitta de strategier som bär mot en hållbar, attraktiv och stabil utveckling.

Från det att Kommunfullmäktige fastställde preliminära ramar i mars, så har de ekonomiska förutsättningarna förändrats under året. Detta beror bland annat på ett utjämningsbidrag till LSS samt en förväntad extra aktieutdelning från HEAB.

I budgetförslaget 2019 har extra medel om totalt 12,4 mkr tillförts verksamheterna sedan de preliminära ramarna togs.

Barn- och utbildningsnämndens ram utökas med 9,1 mkr för ökade kostnader.

Socialnämndens ram utökas med 6,3 mkr för ökade kostnader.

Kommunstyrelsen har fått en minskad ram med -2,8 mkr

Under år 2019 kommer de generella statsbidragen att öka. Trots detta föreligger ett behov av en effektivisering, översyn och anpassning av verksamheterna för att möta en relativt låg ökning av skatter och bidrag.

Under 2019 har alla nämnder behov av att vidta åtgärder för en anpassning av verksamheterna till minskade skatter och bidrag år 2020-2021.

De förstärkningar som nämnder och dess verksamhet får i budgetram har krav med sig. Vid kommande uppföljningar skall förbättringar kunna avläsas.

I denna budget ligger riktade sparförslag mot AMI samt Kost och städ.

Netto	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Kommunfullmäktige	3,3	3,3	3,3
Kommunstyrelse	89,0	89,0	89,0
Barn- och utbildningsnämnd	264,8	264,8	264,8
Socialnämnd	277,3	277,3	277,3
Gemensamt/Finansförvaltning	11,2	22,2	33,2
Summa nettokostnader	645,6	656,6	667,6

	2019
Löneökningar	2,3%
Övrig kostnads ökningar	0%
Underskott från 2017	Ja

10 Personalöversikt

Kommunen står inför stora framtida utmaningar inom personalområdet. För att möta framtidens utmaningar med en växande befolkning som blir allt äldre, ett stort antal medarbetare som uppnår pensionsåldern samt förändrade arbetsuppgifter som ställer nya krav på kompetens, krävs ett strategiskt och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning. En personalstyrka som kvalitativt och kvantitativt är anpassad för verksamheten är en förutsättning för att uppnå kommunens mål samt fullfölja uppdragen gentemot medborgarna. Arbete med att ta fram en kompetensförsörjningsplan pågår, vilken ska beskriva planerade åtgärder för att fylla gapet mellan befintlig kompetens samt kommande kompetensbehov. Genom att arbeta systematiskt med kompetensförsörjning ska Hofors kommun vara en attraktiv arbetsgivare och en positiv arbetsplats.

Värdegrund

Hofors kommun implementerade 2015 en värdegrund. Värdegrunden består av värdeorden *respekt, professionalism och ansvar*. Hofors kommuns syfte med värdegrunden är att alla medarbetare ska ha ett gemensamt förhållningssätt och arbeta i enlighet med värdegrunden. Värdegrunden ska genomsyra både medarbetarskap och ledarskap.

Respekt, jag bemöter varje medborgare och medarbetare genom att lyssna, vara tydlig, öppen för likheter och olikheter samt genom att inge en trygghetskänsla i mötet eller kontakten. *Professionalism*, jag känner till uppsatta mål/planer och medverkar till att uppfylla dessa genom att visa engagemang. Jag tar vara på och använder mig av både min och andras kompetenser. *Ansvar*, jag bidrar till utveckling av verksamheten genom att ta ansvar för att ständigt lära, delta i utvecklings-/förbättringsarbete och vara flexibel.

För att kunna följa hur medarbetarnas förhållanden till de beteenden som är kopplade till kommunens värdeord utvecklas, mäts i vilken grad värdegrunden präglar medarbetarnas arbetsvardag. Kulturskattningens syfte är att arbetsgruppen ska identifiera ett nuläge.

Personalpolitik

Personalen är kommunens viktigaste resurs och det är därför viktigt att kommunens personalpolitik fortsätter att utvecklas så att vi kan erbjuda en bra och utvecklande arbetsmiljö. Genom att arbeta systematiskt med arbetsmiljön uppnås en god arbetsmiljö för de anställda.

Den 25 april 2017 antog kommunfullmäktige det Personalpolitiska programmet för Hofors kommun och Hoforshus. Det personalpolitiska programmet är ett strategiskt och övergripande politiskt styrdokument, med syfte att tydliggöra vilka områden och förhållningssätt som är viktiga i Hofors kommun och Hoforshus. Det personalpolitiska programmet står för vilken personalpolitik Hofors kommun och Hoforshus vill sträva mot. Programmet ska fungera som ett stöd för förtroendevalda, chefer och medarbetare.

Programmet genomsyras av våran värdegrund *respekt, professionalism och ansvar*.

Följande områden speglas:

Medarbetarskap

Ledarskap

Hälsofrämjande arbetsmiljö för ett hållbart arbetsliv

Jämlikhet och mångfald

Lön

Kompetensförsörjning och rekrytering

11 Verksamhetsplan 2019-2021 nämnder och styrelse